

ANALİTİK BÜTÇE SINIFLANDIRMASI

www.bumko.gov.tr

GENEL ÇERÇEVE

BİRİNCİ BÖLÜM

- BÜTÇE VE BÜTÇE KODLAMASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

İKİNCİ BÖLÜM

- PROGRAM BÜTÇE SINIFLANDIRMASI

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

- ANALİTİK BÜTÇE SINIFLANDIRMASI

BÜTÇE

5018 SAYILI KANUNDA BÜTÇE:

BELİRLİ BİR DÖNEMDEKİ GELİR VE GİDER
TAHMİNLERİ İLE BUNLARIN UYGULANMASINA
İLİŞKİN HUSUSLARI GÖSTEREN VE USULÜNE
UYGUN OLARAK YÜRÜRLÜĞE KONULAN
BELGE,

BÜTÇE TÜRLERİ

GENEL YÖNETİM

MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇESİ

SOS. GÜV. KUR
BÜTÇESİ

MAHALLİ İDARELER
BÜTÇESİ

GENEL BÜTÇE

BELEDİYE BÜTÇESİ

ÖZEL BÜTÇE

İL ÖZEL İD. BÜT.

DÜZ. VE DEN K. B

MAH. İD. BİRLİK B.

BÜTÇE İLKELERİ

- BÜTÇE, HÜKÜMETİN MALÎ İŞLEMLERİNİN KAPSAMLI VE SAYDAM BİR ŞEKİLDE GÖRÜNMESİNİ SAĞLAR.
- BÜTÇELER KURUMSAL, İŞLEVSEL VE EKONOMİK SONUÇLARIN GÖRÜLMESİNİ SAĞLAYACAK ŞEKİLDE ULUSLARARASI STANDARTLARA UYGUN OLARAK BELİRLENEN BİR SINIFLANDIRMAYA TÂBİ TUTULARAK HAZIRLANIR VE UYGULANIR.

BÜTÇE KODLAMASI NEDİR ?

DEVLET FAALİYETLERİNİN ;

-KURUMSAL,

-FONKSİYONEL,

-EKONOMİK

SINIFLANDIRMASIDIR.

BÜTÇE KODLAMASI İHTİYACI

**DEVLET FAALİYETLERİ İLE BU
FAALİYETLERİN MİLLİ EKONOMİNİN GENELİ
VEYA BÖLÜMLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN
ANALİZİ İÇİN UYGUN BİR BÜTÇE
SINIFLANDIRMASINA
İHTİYAÇ DUYULUR.**

BÜTÇE KODLAMASININ KAPSAMI

- BÜTÇE KODLAMASI MALİ İŞLEMLERİ KAPSAR.
(GELİR, GİDER, AÇIK, FİNANSMAN)
- KAMU POLİTİKALARININ SONUÇLARINI KAPSAR.
- DEVLETİN PİYASA ŞARTLARINDAKİ ÜRETİMİ
KAPSAM DIŞINDADIR.
- AYNİ İŞLEMLERİ VE PARA OTORİTELERİNİN
İŞLEMLERİNİ KAPSAMAZ.

BÜTÇE KODLAMASI VE MİLLİ GELİR HESAPLARI

- BÜTÇE SINIFLANDIRMASININ VERİLERİ, MİLLİ GELİR HESAPLARININ EN GÜVENİLİR GİRDİSİ OLARAK KULLANILABİLMELİDİR.
- BÜTÇE SINIFLANDIRMASI, MİLLİ GELİR HESAPLARININ DERLENMESİNDE KULLANILAN YÖNTEMLERİ VE SINIFLANDIRMALARI İZLEMELİDİR.

BÜTÇE KODLAMASI VE MUHASEBE HESAPLARI

- BÜTÇE SINIFLANDIRMASI DEVLETİN İDARİ HESAPLARINA DAYANIR. BU HESAPLAR, İDARİ BİRİMLERCE DENETİM VE HESAP VERME AMACIYLA TUTULAN HESAPLARDIR.
- İDARİ HESAPLAR HESAP VERİLEBİLİRLİK İLKESİNE VE BÜTÇE KODLAMASINA UYGUN OLARAK DÜZENLENMELİDİR.

BÜTÇE KODLAMASININ BÖLÜMLERİ

- TOPLAM GELİR VE HİBELERİN SINIFLANDIRILMASI
- TOPLAM HARCAMALARIN VE NET BORÇ VERME EKŞİ GERİ ÖDEMENİN SINIFLANDIRILMASI
- FİNANSMANIN SINIFLANDIRILMASI

PROGRAM BÜTÇE KODLAMASI

PROGRAM BÜTÇE ÖRNEĞİ

Program	Altprogram	Ödenek Türü	Faaliyet/Proje	Harcama Kalemi	Açıklama	Harcama Kalemi	Faaliyet/Proje	Ödenek Türü	Altprogram	Program
111					ULAŞTIRMA POLİTİKASININ DÜZENLENMESİ HİZMETLERİ					104.200
	02				KARA ULAŞTIRMASI HİZMETLERİ				104.200	
		1						104.200		
			001		Kara Ulaştırması Hizmetleri		104.200			
				100	Personel Giderleri	95.000				
				200	Yolluklar	6.000				
				300	Hizmet Alımları	1.700				
				400	Tük. Mal. Malz. Alımları	1.500				

PROGRAM BÜTÇE KOD YAPISI

- 001-999 • DAİRE KODLARI
- 01-99 • KURUM KODLARI
- 101-999 • PROGRAM KODLARI
- 01-99 • ALT PROGRAMLAR
- 1-3 • ÖDENEK TÜRÜ
- 001-999 • FAALİYET KODLARI
- 100-900 • HARCAMA KALEMİ

GENEL DEĞERLENDİRME

BÜTÇE KODLAMASINDA YAŞANAN
PROBLEMLERİ ÜÇ ANA GRUBA AYIRMAK
MÜMKÜNDÜR :

- SINIFLANDIRMA PROBLEMLERİ
- KOD YAPISINDAN KAYNAKLANAN PROBLEMLER
- UYGULAMA PROBLEMLERİ

**ANALİTİK BÜTÇE
SINIFLANDIRMASININ
TANITIMI**

ANALİTİK BÜTÇE SINIFLANDIRMASI

KAMU MALİ YÖNETİMİ PROJESİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR, MEVCUT KODLAMANIN DAHA ÖNCE DEĞİNİLEN EKSİKLİKLERİNİ ORTAYA KOYMUŞTUR.

YENİ BÜTÇE KODLAMASI, DEVLETİN MALİ İSTATİSTİKLERİNİN DAHA DÜZENLİ, DAHA GÜVENİLİR, DAHA TUTARLI, ANALİZE VE ÖLÇMEYE ELVERİŞLİ ŞEKİLDE TUTULMASI AMACIYLA HAZIRLANMIŞTIR.

ANALİTİK BÜTÇE SINIFLANDIRMASININ YAPISI

- **HARCAMA VE BORÇ VERMENİN KODLAMASI**
  - * KURUMSAL KODLAMA
  - * FONKSİYONEL KODLAMA
  - * FİNANSMAN TİPİ KODLAMA
  - * EKONOMİK KODLAMA
- **GELİRİN KODLAMASI**
- **AÇIK/FAZLANIN FİNANSMAN KODLAMASI**

BÜTÇE KODLARININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

KURUMSAL				FONKSİYONEL				FİN.	EKONOMİK			
I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	III	IV
00	00	00	00	00	0	0	00	0	00	0	0	00

KURUMSAL SINIFLANDIRMA

KURUMSAL SINIFLANDIRMANIN TEMELLERİ

- ✓ KURUMSAL SINIFLANDIRMA, SİYASİ VE İDARİ SORUMLULUĞUN BELİRLENMESİNİ VE PERFORMANS SORUMLULARININ TESBİTİNİ HEDEFLEMEDİR.
- ✓ AYNI ANAYASAL OTORİTEYE TAHSİS EDİLEN KAYNAKLARIN AYNI KODDA YER ALMASI BENİMSENMİŞ OLUP, BÜTÇE TÜRLERİ İTİBARIYLA GRUPLANDIRMA BUNUN İSTİSNASIDIR.
- ✓ SİYASİ YA DA BÜROKRATİK OLARAK YÖNETİM YETKİSİ KURUMSAL SINIFLANDIRMANIN TEMEL KRİTERİ KABUL EDİLMİŞTİR.

KURUMSAL SINIFLANDIRMANIN GENEL AÇIKLAMALARI

- DÖRT DÜZEYLİ VE SEKİZ HANELİ BİR KODLAMA BENİMSENMIŞTİR.
- BİRİNCİ DÜZEY, BAKANLIKLAR İLE ANAYASAL OLARAK EŞDEĞER KURUMLARI VE BÜTÇE TÜRLERİNİ BELİRLEMEDİR.
- İKİNCİ DÜZEY, BİRİNCİ DÜZEYDE TANIMLANAN YÖNETİCİLERE KARŞI DOĞRUDAN SORUMLU BİRİMLER İLE BÜTÇE TÜRLERİ KAPSAMINDA YER ALAN KURUMLARI İFADE ETMEKTEDİR.
- ÜÇÜNCÜ DÜZEY KODLAR, ANA HİZMET BİRİMLERİ GİBİ İKİNCİ DÜZEYE BAĞLI BİRİMLERİ KAPSAR.
- DÖRDÜNCÜ DÜZEY KODLAR, DESTEK VE LOJİSTİK BİRİMLERİ İLE POLİTİKALARI UYGULAYAN BİRİMLERİ TANIMLAR.

KURUMSAL SINIFLANDIRMA ANAHTARI

(BİRİNCİ DÜZEY)

İDARİ YAPI VE HİYARARŞİK KADEME			I	II	III	IV
			Bakan veya Bütçe Türü	Bakana karşı sorumlu en üst düzey	Politikanın uygulanmasından sorumlu olanlar	Politikadan yararlanan kitle ile temas halinde olan, destek ve lojistik
- Bakanlıklar ile Eşdeğer Kur.	1-39		1-39			
- Özel Bütçeli Kurumlar	40-41		40-41			
- Düzenleyici ve Den. Kur.	42		42			
- Sosyal Güvenlik Kurumları	43		43			
- İl Özel İdareleri	44-45		44-45			
- Belediyeler	46-47		46-47			
- Mahalli İdare Birlikleri	48		48			
- Yükseköğretim Kurumları	97-99		97-99			

KURUMSAL SINIFLANDIRMA ANAHTARI

İDARİ YAPI VE HİYARARŞİK KADEME				I	II	III	IV
				Bakan veya Bütçe Türü	Bakana karşı sorumlu en üst düzey	Politikanın uygulanmasından sorumlu olanlar	Politikadan yararlanan kitle ile temas halinde olan, destek ve lojistik
MERKEZ A=01-60							
a. Müsteşar		a=01			01		
b. Yardımcı birimler		b=02-19					
	-Özel Kalem		02				02
	-Savunma Sekreteri		03				03
	-İ.M.İ.D.		04				04
	-Personel Gn. Md./Dai.		05			05	05
	-Eğitim Dairesi		06				06
	-Yayın		07				07
	-Arşiv		08				08
	-Sağlık		09				09
	-Bilgi İşlem Dairesi (Muh. ve Elekt. Dai.)		10				10
	-Makina İkmal Dairesi (Yapı İşl. - İnş. Bakım)		11				11
	-AB İlişkiler Dairesi (Dış İlişkiler Dairesi)		12				12
	-						
c. Danışma ve Denetim		c=20-29					
	-Denetim Birimleri	20-22					20-22
	-APK Başkanlığı		23				23
	-Hukuk Müşavirliği		24				24
	-Basın ve Halkla İliş.Müş.		25				25
	-Diğer Müşavirlikler		26				26
	-						
d. Ana Hizmet Birim.		d=30-60				30-60	30-60
	-						
TAŞRA B=61-62							61-62
a. Bölge		a=61					61
b. İl		b=62					62
YURTDIŞI C=63							63
Yurtdışı Teşkilatı		a=63					63
BAĞLI KURULUŞ D=64-96					64-96		
a. Genel		a.64-90			64-90		
	1- Aynı Bütçe İçinde	1- 64-74					
	2- Ayrı Bütçesi Olan	2- 75-90					
b. Katma		b.91-96			91-96		

BİRİNCİ DÜZEY KURUMSAL KODLAR

01 – CUMHURBAŞKANLIĞI
02 – T.B.M.M.
03 – ANAYASA MAHK.
04 – YARGITAY
05 – DANIŞTAY
06 – SAYIŞTAY
07 – BAŞBAKANLIK
08 – ADALET BAKANLIĞI
09 – MİLLİ SAVUNMA BAK.
10 – İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
11 – DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
12 – MALİYE BAKANLIĞI
13 – MİLLİ EĞİTİM BAK.
14 – BAYINDIRLIK VE İSKAN BAK.

15 – SAĞLIK BAKANLIĞI
16 – ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
17 – TARIM VE KÖYİŞLERİ BAK.
18 – ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜ.BAK.
19 – SANAYİ VE TİCARET BAK.
20 – ENERJİ VE TABİİ KAYN. BAK.
21 – KÜLTÜR VE TURİZM BAK.
22 – ÇEVRE VE ORMAN BAK.
40-41 ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR
42- DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KUR.
43- SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI
44-45 İL ÖZEL İDARELERİ
46-47 BELEDİYELER
48- MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ
97-99 YÜKSEK ÖĞRETİM KUR

KURUMSAL KODLAMA ÖRNEĞİ (BAŞBAKANLIK)

I	II	III	IV	AÇIKLAMA
07				BASBAKANLIK
			02	CZEL KALEM
			21	BASBAKANLIK TEFTİŞ KURULU
			26	BASBAKAN MUSA VİRLERİ
			27	BASBAKANLIK MUSA VİRLERİ
	01			MÜSTESARLIK
			02	CZEL KALEM
			03	SAVUNMA SEKRETERLİĞİ
			04	İDARI VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
			13	HALKLA İLİSKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI
			24	HUKUK MUSA VİRLİĞİ
			26	HASIN MUSA VİRLİĞİ
			30	KANUNLAR VE KARARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
			31	PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
			32	MEVZUATI GELİSTİRME VE YAYIN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
			33	LEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
			34	TURKIYE ACIL DURUM MERKEZİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
			35	GUVENLIK İŞLER BAŞKANLIĞI
			36	İŞ İLİSKİLER BAŞKANLIĞI
			37	EKONOMİK VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
			38	SOSYAL VE KÜLTÜREL İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
			39	İDAREYİ GELİSTİRME BAŞKANLIĞI
			40	ELGİ İŞLEM BAŞKANLIĞI
			41	İNSAN HAKLARI BAŞKANLIĞI

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA

- FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA DEVLET FAALİYETİNİN TÜRÜNÜ GÖSTERMEK ÜZERE TASARLANMIŞTIR.
- DÖRT DÜZEYLİ VE ALTI HANELİ KOD GRUBUNDAN OLUŞMAKTADIR.
- BİRİNCİ DÜZEY, DEVLET FAALİYETLERİNİ 10 ANA FONKSİYONA AYIRMAKTADIR.
- ANA FONKSİYONLAR, İKİNCİ DÜZEYDE PROGRAMLARA BÖLÜNMEKTEDİR.
- ÜÇÜNCÜ DÜZEY KODLAR İSE NİHAİ HİZMETLERİ GÖSTERMEKTEDİR.
- DÖRDÜNCÜ DÜZEY AÇILARAK MUHTEMEL İHTİYAÇLAR İÇİN BOŞ BIRAKILMIŞTIR.

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA (BİRİNCİ DÜZEY)

KODU	BİRİNCİ DÜZEY
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ
02	SAVUNMA HİZMETLERİ
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ
07	SAĞLIK HİZMETLERİ
08	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ
09	EĞİTİM HİZMETLERİ
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ

01 GENEL KAMU HİZMETLERİ

- 1 Yasama ve Yürütme Organları, Finansal ve Mali İşler, Dışişleri Hizmetleri**
- 2 Dış Ekonomik Yardım Hizmetleri**
- 3 Genel Hizmetler**
- 4 Temel Araştırma Hizmetleri**
- 5 Borç Yönetimi Hizmetleri**
- 6 Genel Nitelikli Transferlere İlişkin Hizmetler**
- 8 Genel Kamu Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri**
- 9 Sınıflandırmaya Girmeyen Genel Kamu Hizmetleri**

02 SAVUNMA HİZMETLERİ

1 Askeri Savunma Hizmetleri

2 Sivil Savunma Hizmetleri

3 Dış Askeri Yardım Hizmetleri

8 Savunmaya İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

9 Sınıflandırmaya Girmeyen Savunma Hizmetleri

03 KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ

1 Güvenlik Hizmetleri

2 Yangından Korunma Hizmetleri

3 Mahkeme Hizmetleri

4 Cezaevi İdaresi Hizmetleri

8 Kamu Düzeni ve Güvenliğe İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

9 Sınıflandırmaya Girmeyen Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri

FINANSMAN TİPİ SINIFLANDIRMA

FINANSMAN TİPİ KODLARI

- 1 – GENEL BÜTÇE
- 2 – KATMA BÜTÇE
- 3 – SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI
- 4 – ÖZERK KURULUŞLAR
- 5 – DÖNER SERMAYELER
- 6 – ÖZEL ÖDENEKLER
- 7 – DIŞ PROJE KREDİLERİ
- 8 – BÜTÇE DIŞI FONLAR

EKONOMİK SINIFLANDIRMA

DEVLET İŞLEMLERİNİN ÇERÇEVESİ

		ÇIKIŞ				
		Mallar ve Hizmetler	Para	Hiçbir şey	Başkalarının Akdi Yükümlülükleri	Devletin Akdi Yükümlülükleri
GİRİŞ	Mallar ve Hizmetler	Takas	Alımlar	Ayni Transferler ve bağışlar	Ayni verilen borçların geri ödemeleri	Borçlanmayla yapılan alımlar
	Para	Satışlar, ücretler, kiralalar	-	Vergiler, hibeler, bağışlar	Borç geri ödemeleri	Borçlanma
	Hiçbir şey	Ayni bağışlar, sosyal mal ve hizmetler	Verilen transferler, bağışlar	-	Bağışlar ve başkalarına verilen borçların silinmesi	Devlet tahvillerinin başkalarına bağışlanması
	Başkalarının Akdi Yükümlülükleri	Vadeli mal ve hizmet satışı	Verilen borçlar	Devralınan borçların bağışlanması	Verilen borçların yeniden finansmanı	Borçlu girişimlere tahvil verilmesi
	Devletin Akdi Yükümlülükleri	Borçların ayni ödemeleri	İtfa	Devlet borcunun silinmesi	Verilen borcun devlet tahviliyle ödenmesi	Borçlanmanın yeniden finansmanı

SINIFLANACAK İŞLEMLER

GELİRLER

KARŞILIKLI VEYA KARŞILIKSIZ OLARAK HERHANGİ BİR MALİ HAKKA DAYANMAKSIZIN YAPILAN TAHSİLATLARDIR.

HARCAMALAR

KARŞILIKLI VEYA KARŞILIKSIZ OLARAK HERHANGİ BİR MALİ HAKKA DAYANMAKSIZIN YAPILAN ÖDEMELERDİR.

BORÇ VERME

KAMUSAL AMAÇLARLA, BİR MALİ HAKKA VEYA TAAHHÜDE DAYALI OLARAK YAPILAN ÖDEMELERDİR.

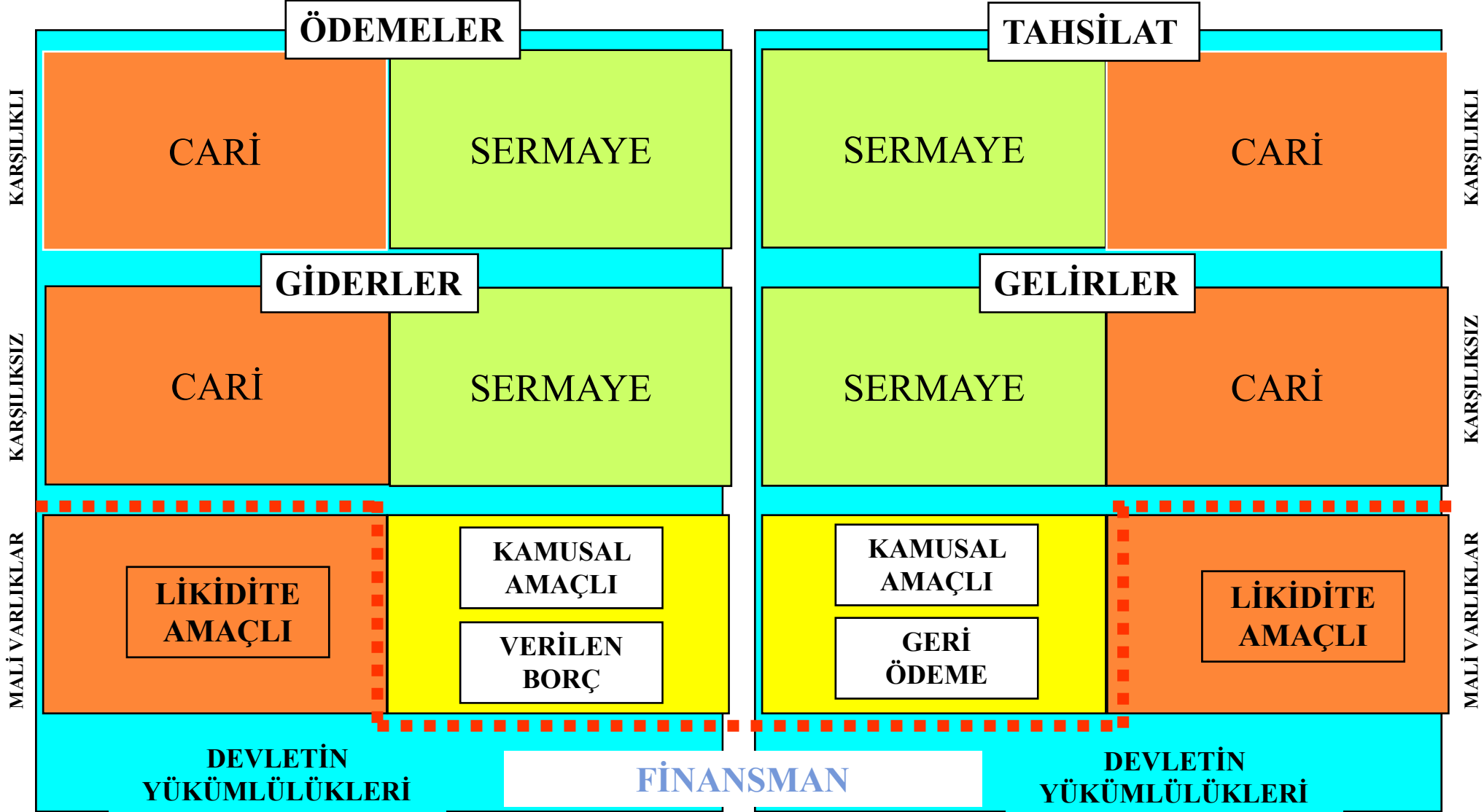
ALACAKLARDAN TAHSİLATLAR

KAMUSAL AMAÇLARLA, BİR MALİ HAKKA VEYA TAAHHÜDE DAYALI OLARAK VERİLMİŞ BORÇLARDAN YAPILAN TAHSİLATLARDIR.

FİNANSMAN

DEVLETİN, FİNANSMAN AÇIKLARINI KARŞILAMAK AMACIYLA KENDİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ KARŞILIĞINDA YAPTIĞI ÖDEME VE TAHSİLATLARDIR.

KODLAMA KRİTERLERİ

SINIFLAMA KRİTERLERİ

CARİ

**BÜTÇE KANUNLARI İLE BELİRLENMİŞ
ASGARİ DEĞERİ AŞMAYAN MAL VE
HİZMET KARŞILIKLARI.**

KİRA GELİRLERİ

BORÇ FAİZİ ÖDEMELERİ

CARİ TRANSFER

**CARİ NİTELİKLİ MAL VE HİZMETLERİN
FİNANSMANI AMACIYLA YAPILAN
KARŞILIKSIZ İŞLEMLERDİR**

VERGİ GELİRLERİ

BURSLAR

SERMAYE

**BÜTÇE KANUNLARI İLE BELİRLENMİŞ
ASGARİ DEĞERİ AŞAN MAL VE HİZMET
KARŞILIKLARI.**

GAYRİMENKUL SATIŞI

BİNA YAPIMI

**SERMAYE
TRANSFERİ**

**SERMAYE NİTELİKLİ MAL VE
HİZMETLERİN FİNANSMANI AMACIYLA
YAPILAN KARŞILIKSIZ İŞLEMLERDİR**

BİNA AMAÇLI BAĞIŞ

DEPREM KONUTLARI

**BORÇ VERME /
GERİ ÖDEME**

**KAMUSAL BİR AMAÇLA VE BİR MALİ
HAKKA YA DA TAAHHÜDE DAYALI
OLARAK YAPILAN İŞLEMLERDİR.**

KONUT KREDİLERİ

KREDİ TAHSİLATLARI

EKONOMİK KODLAR

- EKONOMİK SINIFLANDIRMA DEVLET FAALİYETLERİNİN, MİLLİ EKONOMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNE GÖRE GRUPLANMASIYLA OLUŞTURULMUŞTUR.
- DEVLET FAALİYETLERİNİN, MİLLİ GELİR VE PİYASA EKONOMİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ÖLÇÜLMESİNİ AMAÇLAR.
- ALTI HANELİ VE DÖRT DÜZEYLİ KOD GRUBUNDAN OLUŞUR.
- BÜTÇE POLİTİKALARININ SEÇİCİ BİR ŞEKİLDE UYGULAMASINI SAĞLAR.

BÜTÇELEME ANLAYIŞI

- AYRILABİLEN VE İZLENMESİ ANLAMLI OLAN BÜTÜN MALİYETLER AYRI TERTİPLERDE BÜTÇELENMELİDİR.
- GEÇEN YILDAN KALAN VE ÖDENEMEYEN TUTARLAR, CARİ YIL BÜTÇESİNİN İLGİLİ TERTİPLERİNDEN ÖDENECEKTİR.
- RED VE İADELER İÇİN BÜTÇELERDE YENİ ÖDENEK TERTİPLERİ AÇILMAYACAK, İADESİ GEREKEN TUTARLAR GELİRLERDEN DÜŞME ŞEKLİNDE MUHASEBE SİSTEMİNDEN YAPILACAKTIR.

**HARCAMA VE BORÇ
VERMENİN
EKONOMİK SINIFLANDIRMASI**

BİRİNCİ DÜZEY EKONOMİK KODLAR

01 PERSONEL GİDERLERİ

02 SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET

PRİMİ GİDERLERİ

03 MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ

04 FAİZ GİDERLERİ

05 CARİ TRANSFERLER

06 SERMAYE GİDERLERİ

07 SERMAYE TRANSFERLERİ

08 BORÇ VERME

09 YEDEK ÖDENEKLER

HARCAMANIN EKONOMİK SINIFLAMASI

PERSONEL GİDERLERİ

BORDROYA DAYALI OLARAK KAMU PERSONELİNE YAPILAN ÖDEMELERİ. (TEDAVİ ÖDEMELERİ VE AYNİ ÖDEMELER HARİÇ)

DEVLET PRİMİ GİDERLERİ

DEVLETİN İŞVEREN SIFATIYLA ÖDEDİĞİ SOSYAL GÜVENLİK KATKI PAYLARI. (PERSONELDEN KESİLEN PRİMLER HARİÇ)

MAL VE HİZMET ALIMLARI

FATURALI OLARAK TESLİM ALINAN MAL VE HİZMET BEDELLERİ. (SABİT SERMAYE EDİNİMİ GİDERLERİ HARİÇ)

FAİZ GİDERLERİ

DEVLET BORÇLARINA İLİŞKİN FAİZ ÖDEMELERİ. (ÖDENEN KOMİSYON VE İHRAÇ GİDERLERİ HARİÇ)

CARİ TRANSFERLER

SERMAYE BİRİKİMİ HEDEFLEMİYEN KARŞILIKSIZ ÖDEMELER (DEVLET BORÇ FAİZLERİ HARİÇ)

SERMAYE GİDERLERİ

DEVLET MALVARLIĞINI ARTIRAN ÖDEMELERDİR. (SAVUNMA VE STOK ALIMLARI HARİÇ)

SERMAYE TRANSFERLERİ

BÜTÇE DIŞINA SERMAYE BİRİKİMİ AMAÇLAYAN ÖDEMELER. (KİT SERMAYE İŞTİRAKLERİ HARİÇ)

BORÇ VERME

BİR MALİ VARLIK KARŞILIĞINDA YAPILAN ÖDEMELERDİR. (GÖREV ZARARLARI HARİÇ)

YEDEK ÖDENEKLER

BÜTÇEDE ÖNGÖRÜLMİYEN HİZMET KARŞILIKLARI. (YALNIZCA MALİYE BÜTÇESİNDE YER ALIR.)

İKİNCİ DÜZEY EKONOMİK KODLAR

I	II	AÇIKLAMA
01		PERSONEL GİDERLERİ
	1	MEMURLAR
	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL
	3	İŞÇİLER
	4	GEÇİCİ PERSONEL
	5	DİĞER PERSONEL
	7	MİLLETVEKİLLERİ
	8	CUMHURBAŞKANI ÖDENEĞİ
02		SOSYAL GÜVENLİK KURUMULARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ
	1	MEMURLAR
	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL
	3	İŞÇİLER
	4	GEÇİCİ PERSONEL
	5	DİĞER PERSONEL
	7	MİLLETVEKİLLERİ

ÜÇÜNCÜ DÜZEY EKONOMİK KODLAR

I	II	III	AÇIKLAMA
0	1		PERSONEL GİDERLERİ
		1	MEMURLAR
		1	Temel Maaşlar
		2	Zamlar ve Tazminatlar
		3	Ödenekler
		4	Sosyal Haklar
		5	Ek Çalışma Karşılıkları
		6	Ödül ve ikramiyeler
		9	Diğer Personel Giderleri

DÖRDÜNCÜ DÜZEY EKONOMİK KODLAR

I	II	III	IV	AÇIKLAMA
01				PERSONEL GİDERLERİ
	1			MEMURLAR
		1		Temel Maaşlar
		01		Temel Maaşlar
		2		Zamlar ve Tazminatlar
		01		Zamlar ve Tazminatlar
		3		Ödenekler
		01		Ödenekler
		4		Sosyal Haklar
		01		Sosyal Haklar
		5		Ek Çalışma Karşılıkları
		01		Ek Çalışma Karşılıkları
		6		Ödül ve İkramiyeler
		01		Ödül ve İkramiyeler
		9		Diğer Personel Giderleri
		01		Diğer Personel Giderleri

GELİRİN EKONOMİK SINIFLANDIRMASI

GELİR SINIFLANDIRMASI

(BİRİNCİ DÜZEY)

I	GELİRLERİN EKONOMİK SINIFLANDIRILMASI
01	Vergi Gelirleri
02	Vergi Dışı Gelirler
03	Sermaye Gelirleri
04	Alınan Bağışlar ve Yardımlar
08	Alacaklardan Tahsilatlar
09	Red ve İadeler

GELİR SINIFLANDIRMASI (İKİNCİ DÜZEY)

I	II	AÇIKLAMA
01		Vergi Gelirleri
	1	Gelir, kar ve sermaye kazançları üzerinden alınan vergiler
	2	Sosyal Güvenlik Katkı Payları
	3	Mülkiyet üzerinden alınan vergiler
	4	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergisi
	5	Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler
	6	Diğer Vergiler
	7	Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar
	8	İdari Harçlar ve Ücretler, Sanayi Dışı Arızı Satışlar

GELİR SINIFLANDIRMASI (ÜÇÜNCÜ DÜZEY)

I	II	III	AÇIKLAMA
01			Vergi Gelirleri
	1		Gelir, kar ve sermaye kazançları üzerinden alınan vergiler
		1	Gelir Vergisi
		2	Kurumlar Vergisi
		3	Gelir, kar ve sermaye kazançlarından alınıp ayırımı yapılamayan diğer vergiler
	2		Sosyal Güvenlik Katkı Payları
		1	Merkezi İdareden
		2	Yerel İdarelerden
		3	Katma Bütçelerden
		4	Diğer devlet fonlarından
		5	Diğer işverenlerden
		6	Çalışanlardan
		7	Kendi işine sahip olanlardan veya çalışmayanlardan
		8	Ayırımı yapılamayan diğer sosyal güvenlik payları
	3		Mülkiyet üzerinden alınan vergiler

GELİRLERİN SINIFLANDIRMASI (DÖRDÜNCÜ DÜZEY)

I	II	III	IV	AÇIKLAMA
01				VERGİ GELİRLERİ
	1			GELİR, KAR VE SERMAYE KAZANÇLARI ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER
		1		GELİR VERGİSİ
			01	BEYANA DAYANAN GELİR VERGİSİ
			02	BASİT USULDE GELİR VERGİSİ
			03	GELİR VERGİSİ TEVKİFATI
			04	GELİR GEÇİCİ VERGİSİ
		2		KURUMLAR VERGİSİ
			01	BEYANA DAYANAN KURUMLAR VERGİSİ
			02	KURUMLAR VERGİSİ TEVKİFATI
			03	KURUMLAR GEÇİCİ VERGİSİ

FINANSMANIN EKONOMİK SINIFLANDIRMASI

FİNANSMAN

TOPLAM FİNANSMAN, DEVLETİN İLERİDEKİ DÖNEME İLİŞKİN GERİ ÖDEME YÜKÜMLÜLÜKLERİ İLE ELİNDEKİ LİKİT VARLIKLAR ARASINDAKİ FARKI YANSITIR.

BU SINIFLANDIRMA, KAYNAĞI NE OLURSA OLSUN BÜTÜN BORÇLANMALARI FİNANSMAN KAPSAMINDA ELE ALIR.

FİNANSMAN, İTFAYI YANI DEVLETİN BORÇ ANA PARA GERİ ÖDEMESİNİ KAPSAR ANCAK, FAİZ ÖDEMELERİ FİNANSMANA DEĞİL DEVLET HARCAMALARINA DAHİL EDİLİR.

FİNANSMAN SINIFLANDIRMASI (BİRİNCİ DÜZEY)

	FİNANSMANIN EKONOMİK SINIFLANDIRILMASI
1	İÇ BORÇLANMA
2	DIŞ BORÇLANMA
3	LİKİDİTE AMAÇLI TUTULAN NAKİT, MEVDUAT VE MENKUL KIYMETLERDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

FİNANSMAN SINIFLANDIRMASI (İKİNCİ DÜZEY)

I	II	AÇIKLAMA
1		İÇ BORÇLANMA
	10	TÜRK LİRASI TAHVİLLER
	20	DÖVİZE ENDEKSLİ VE DÖVİZ CİNSİNDEN TAHVİLLER
	40	TÜRK LİRASI BONOLAR
	50	DÖVİZE ENDEKSLİ VE DÖVİZ CİNSİNDEN BONOLAR
	60	İSKONTO GİDERLERİ
	70	BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAMIŞ UZ. V. TAH.
	90	DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

FİNANSMAN SINIFLANDIRMASI (ÜÇÜNCÜ DÜZEY)

I	II	III	AÇIKLAMA
1			İÇ BORÇLANMA
	10		TÜRK LİRASI TAHVİLLER
		10	Türk Lirası Tahviller
	20		DÖVİZE ENDEKSLİ VE DÖVİZ CİNSİNDEN TAHVİLLER
		10	ABD Doları Cinsinden Tahviller
		20	Euro Cinsinden Tahviller
		99	
	40		TÜRK LİRASI BONOLAR
		00	
		10	Üç Ay Vadeli Türk Lirası Bonoları
		20	Altı Ay Vadeli Türk Lirası Bonoları
	50		DÖVİZE ENDEKSLİ VE DÖVİZ CİNSİNDEN BONOLAR
		10	ABD Doları Cinsinden Bonolar
		20	Euro Cinsinden Bonolar

**FİNANSMANIN
EKONOMİK SINIFLANDIRMASI
DÖRDÜNCÜ DÜZEY**

I	II	III	IV	AÇIKLAMA
1				İÇ BORÇLANMA
	10			TÜRK LİRASI TAHVİLLER
		10		Türk Lirası Tahviller
			1	İhraç
			2	Ödeme
	20			DÖVİZE ENDEKSLİ VE DÖVİZ CİNSİNDEN TAHVİLLER
		10		ABD Doları Cinsinden Tahviller
			1	İhraç
			2	Ödeme
			3	Kur Farkı
		20		Euro Cinsinden Tahviller
			1	İhraç
			2	Ödeme
			3	Kur Farkı

BÜTÇE HAZIRLAMA UYGULAMA SÜRECİ

BÜTÇE HAZIRLAMA DÜZEYİ - ÖRNEK

KURUMSAL				FONKS.				FİN.	EKONOMİK				AÇIKLAMA	ÖDENEK
I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	III	IV		
07													BAŞBAKANLIK	1.147.239.000
			02										ÖZEL KALEM	24.818.000
				01									GENEL KAMU HİZMETLERİ	24.818.000
					1								Yasama ve yürütme organları, finansal ve mali işler, d	9.818.000
						1							Yasama ve yürütme organları hizmetleri	9.818.000
							00						Yasama ve yürütme organları hizmetleri	9.818.000
								1					Genel Bütçe	9.818.000
									01				PERSONEL GİDERLERİ	440.000
										1			Memurlar	352.000
											1		Temel maaşlar	159.000
												01	Temel maaşlar	159.000
											2		Zamlar ve tazminatlar	119.000
												01	Zamlar ve tazminatlar	119.000
											3		Ödenekler	25.000
												01	Ödenekler	25.000
											4		Sosyal haklar	13.000
												01	Sosyal haklar	13.000
											5		Ek çalışma karşılıkları	36.000

OYLAMA DÜZEYİ – ÖRNEK

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

(Milyon TL.)

MECLİSTE OYLAMA DÜZEYİ												
KURUMSAL SINIFLANDIRMA				FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA				AÇIKLAMA				BÜTÇE ÖDENEĞİ
I	II	III	IV	I	II	III	IV					
16				01				ULAŞTIRMA BAKANLIĞI				
				02				GENEL KAMU HİZMETLERİ				
				04				SAVUNMA HİZMETLERİ				
								EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER				

KANUNLAŞMA – UYGULAMA DÜZEYİ (ÖRNEK)

KURUMSAL				FONKSİYON				FİN	EKO.		AÇIKLAMA	ÖDENEK
I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II			
16										ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	104.200	
	01									MÜSTEŞARLIK	104.200	
		31								KARA ULAŞTIRMASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	104.200	
				04						EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	104.200	
					5					ULAŞTIRMA HİZMETLERİ	104.200	
						2				KARAYOLU SİSTEMİ İŞLETME İŞLERİ VE HİZMETLERİ		
							00			KARAYOLU SİSTEMİ İŞLETME İŞLERİ VE HİZMETLERİ	104.200	
								1		GENEL BÜTÇE	104.200	
									01	PERSONEL GİDERLERİ	67.000	
									1	MEMURLAR	67.000	
									02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİD.	28.000	
									1	MEMURLAR	28.000	
									03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	9.200	
									2	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.500	
									3	YOLLUKLAR	6.000	
									4	HİZMET ALIMLARI	1.700	

- Erkan KARAARSLAN
- www.erkankaraarslan.org